

Čo je to stredoškolská odborná práca (SOČ)?

Stredoškolská odborná činnosť (ďalej len „SOČ“) **je dobrovoľná, záujmová činnosť mladých perspektívnych vedcov z radov žiakov stredných škôl.** Podporuje experimentovanie a bádanie, hodnotenie sebahodnotenie zručností vo vzťahu k vlastnému pokroku. Stimuluje tvorivé a kritické myslenie, učí pracovať a vzájomne sa rešpektovať spoločne v tíme. Napomáha rozvíjať sociálny, emocionálny aj morálny vývin osobnosti žiaka. Je prehliadkou tvorivého myslenia, odborných vedomostí, praktických zručností, skúseností a talentu mladých ľudí.

Čo je obsahom práce?

V práci SOČ skúma autor alebo autorský kolektív zvolenú tému z vybraného odboru a to nad rámec svojich študijných povinností. Zvolené témy práce zodpovedajú osobným alebo profesionálnym záujmom autora s cieľom definovať problém, vysvetliť určitý teoretický alebo praktický prístup riešenia a prezentovať vlastný názor na skúmanú problematiku.

V stredoškolskom prostredí sa žiak – autor SOČ začína oboznamovať so základmi odbornej a vedeckej práce. Jedným z kritérií odbornej práce je jej primeraná všeobecná opakovateľnosť, originalita, prospešnosť a možnosť nadviazať na dosiahnuté výsledky.

Práca SOČ **nemôže byť plagiátom** ani ako celok, ani v žiadnej zo svojich častí. O plagiáte hovoríme vtedy, ak niekto presne a doslovne odpíše myšlienky iného autora, vydáva ich za svoje a necituje ho. Ak sú použité v práci SOČ myšlienky iných autorov, treba uviesť jeho meno a zdrojový dokument správne citovať.

Práca SOČ **nemôže byť ani kompilátom.** To znamená že nemôže byť zostavená z viacerých literárnych zdrojov tak, že žiak iba preberá myšlienky iných autorov bez toho, aby zaujal k skúmanej problematike vlastný názor, postoj, argumenty, fakty. Práca musí mať vlastné riešenie, aj keď sa autor stotožňuje s myšlienkami a názormi uvádzaných autorov. **Autor musí ku skúmanej problematike svoj názor, svoj postoj, svoje argumenty.**

Podmienkou zaradenia práce do súťaže je jej **originalita.** Súťažiaci čestne vyhlási, že prácu neprihlásil a neprezentoval v žiadnej inej súťaži, ktorá je schválená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Kto sa môže zúčastniť SOČ-ky?

Všetci, ktorí majú záujem vyskúšať si vytvoriť odbornú prácu.

Veková hranica je od 15 do 21 rokov.

Účasť žiakov na súťaži **je dobrovoľná.** Žiaci sa môžu zúčastniť SOČ v ktoromkoľvek z vyhlásených odborov na základe vlastného záujmu s individuálnou alebo kolektívnou prácou, ktorá sa zaoberá riešením prírodovedných, technických, spoločenských a iných problémov v rôznych vedných oblastiach.

Problematika a výber témy, ktorú sa žiaci rozhodli riešiť je individuálna. **Žiaci si môžu zvoliť tému z ponúkaných tém v školskom kole alebo po dohode so školiteľom si môže žiak zvoliť vlastnú tému podľa jeho záľub a záujmov.**

Musím pracovať sám alebo môžeme byť viacerí?

Do súťažného kola SOČ sa môže prihlásiť jednotlivec alebo kolektív. Vzhľadom na rozsah práce SOČ (z čoho vyplýva aj rozsah riešenej problematiky) je **odporúčané zloženie autorského kolektívu jeden autor a maximálne dvaja spoluautori.**

V prípade, ak riešiteľský kolektív je viac ako 3-členný, uvádza sa na všetkých materiáloch (v prihláške práce, na certifikátoch, na diplomoch a pod.) iba prvý autor a kolektív, pričom menovite sa nebude uvádzať kto je členom kolektívu. **Preto odporúčame, aby si žiaci volili taký rozsah témy, aby ho vedel spracovať maximálne 3-lenný kolektív.** Na každú obhajovanú prácu v prípade víťazstva je určená jedna cena a je na kolektíve autorov, ako s uvedenou cenou naložia.

Aký je rozsah práce?

Rozsah práce je **minimálne 15 a maximálne 25 strán textu**. Práce, ktoré nespĺňajú požiadavku rozsahu (teda ak majú menej ako 15 strán alebo práce nad rámec maximálneho počtu 25 strán textu) budú vylúčené z hodnotenia súťaže SOČ.

Do textu sa započítavajú tieto časti práce: Úvod, Problematika a prehľad literatúry, Ciele práce, Materiál a metodika, Výsledky práce, Diskusia, Závery práce, Zhrnutie a Zoznam použitej literatúry.

Rukopis dokumentu sa **počíta na autorské hárky (AH)**, ktoré znamenajú počet znakov (úderov). Počet znakov sa dá spravidla zistiť vo vlastnostiach dokumentu.

Jedna normostrana: 30 riadkov x 60 znakov = 1800 znakov.

Jeden autorský hárok (AH): 20 normostrán x 1800 = 36 000 znakov

Aké sú časti práce?

Práca stredoškolskej odbornej činnosti má tieto povinné a nepovinné časti:

- Obal práce
- Titulný list
- Čestné vyhlásenie (povinné)
- Poďakovanie (nepovinné)
- Obsah
- Zoznam skratiek, značiek a symbolov (nepovinné)
- Zoznam tabuliek, grafov a ilustrácií (nepovinné)
- Úvod
- Problematika a prehľad literatúry
- Ciele práce
- Materiál a metodika
- Výsledky práce
- Diskusia
- Závery práce
- Zhrnutie
- Zoznam použitej literatúry
- Prílohy (nepovinné)

Podľa akej normy sa zapisuje použitá literatúra?

V máji 2012 bola slovenským ústavom technickej normalizácie vydaná slovenská verzia normy **ISO:690:2010STN 01 0197** pod názvom Informácie a dokumentácia.

Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie. Hlavným prameňom informácií je dokument, na ktorý sa odkazuje. V samotnom dokumente sa údaje preberajú z titulného listu alebo jeho ekvivalentu. Každý údaj v odkaze musí byť zreteľne oddelený od nasledujúceho interpunkčným znamienkom. Každý nový odkaz je na novom riadku.